

Otizm ve Beyin

Özel Eğitim Hizmetleri Bölümü
Özgür ERYILMAZ

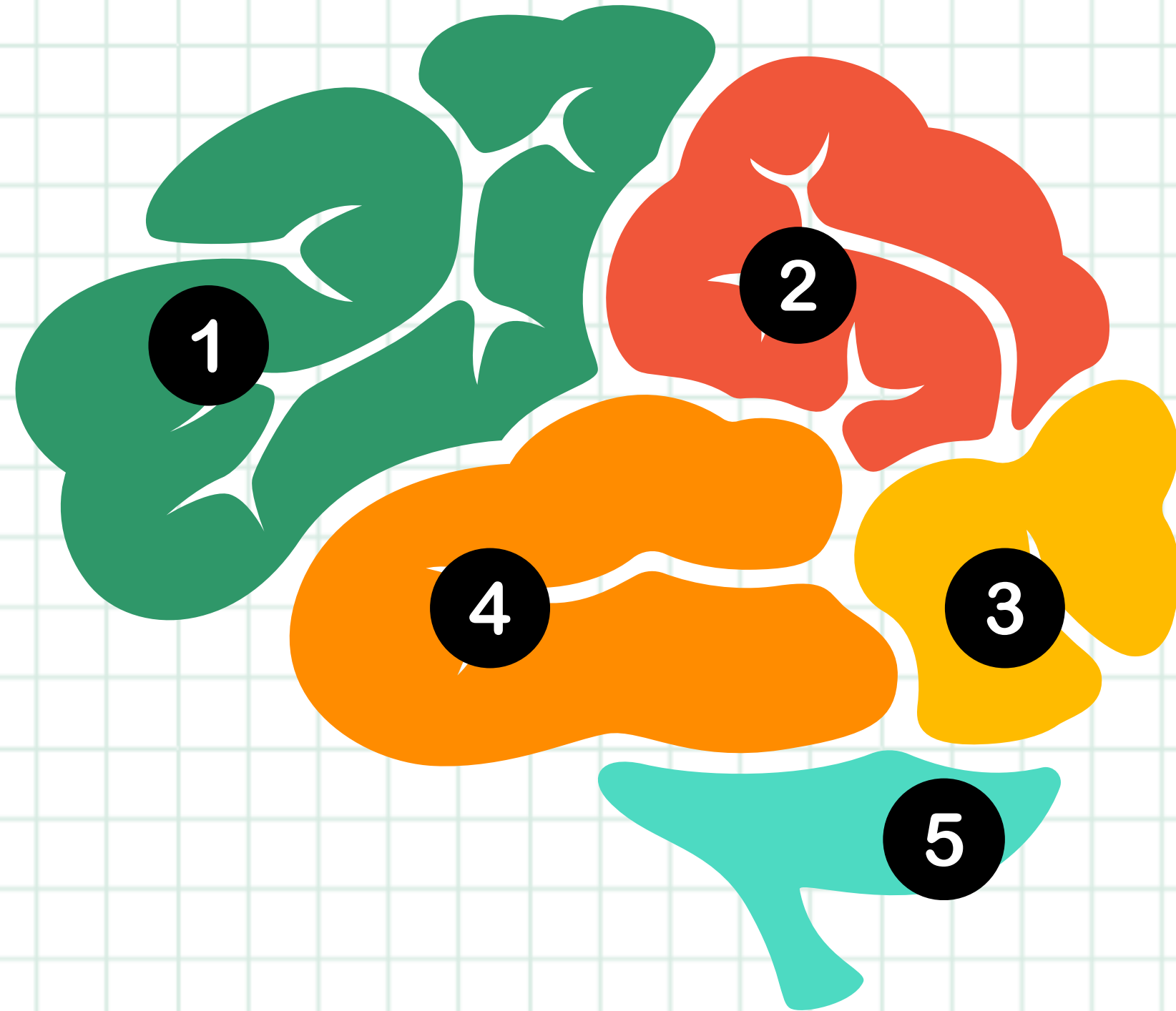

OTİZM VE BEYİN İLİŞKİSİ

Otizm spektrum bozukluğu (OSB), beynin gelişimini etkileyen nörolojik bir durumdur.

- Beyindeki bazı bölgelerde düzensizlik
- Erken çocukluk döneminde beynin bazı bölgelerinde büyüme
- Beynin dış tabakasında kalınlaşma ve incelme olabilir. Bu da duysal ve bilişsel alanları etkiler.

BEYNİN YAPILARI

- 1 Frontal Lob
- 2 Parietal Lob
- 3 Oksipital Lob
- 4 Temporal Lob
- 5 Serebellum (Beyincik)

1 - FRONTAL LOBE

Frontal lob, beynin ön kısmında yer alan ve yürütücü işlevler, karar verme, problem çözme, dikkat, planlama ve sosyal davranışları düzenleme gibi kritik işlevleri yöneten bir bölgedir.

- Plan yapma ve organize olmada zorluk
- Empati yapmada zorluk
- Dikkat süresinde değişkenlik, aşırı odaklanma
- Duygusal tepkilerin yönetilmesini zorlaştırma (anksiyete, öfke patlamaları)

Frontal lobdaki düzensizliklerin otizmlili bireylere etkileridir.

2 - PARIETAL LOB

Parietal lob, beynin üst ve arka kısmında bulunan, duyuusal bilgilerin işlenmesi, mekânsal farkındalık, beden algısı ve dikkat gibi işlevlerden sorumlu olan bir bölgedir.

- Denge problemleri
- Dikkatin çabuk dağılması
- Dokunsal hassasiyetler, ağrıya duyarsızlık, seslere aşırı tepki
- Beden farkındalığında eksiklik
- Motor becerilerde zorluk
- Hareket taklidinde zorluk, sosyal ipuçlarını anlamada güçlük

Parietal Lobdaki düzensizliklerin otizimli bireylere etkileridir.

3 - OKSİPİTAL LOB

Oksipital lob, beynin arka kısmında yer alır ve temel olarak görsel işlemekten sorumludur.

Bu lobdaki düzensizlikler otizmlili bireyleri etkilemektedir.

- Detaylara aşırı odaklanma, bütüncül görme bozukluğu
- Yüz ifadelerini tanımada zorluk, göz temasından kaçınma
- Hareketli nesnelere aşırı duyarlılık veya azalmış tepkiler
- Parlak ışıklara duyarlılık, belirli desenlerden rahatsız olma

4 - TEMPORAL LOB

Temporal lob, beynin yan taraflarında (kulakların arkasında) bulunan ve işitsel algı, dil işleme, hafıza ve sosyal biliş gibi işlevlerden sorumlu olan bir bölgedir. Otizmlili bireylerde temporal lobun işeyişinde belirgin farklılıklar görölmüşür.

- Seslere aşırı hassasiyet veya belirli seslere karşı ilgisizlik
- Konuşma gecikmesi, dili anlamada ve kullanmada güçlük
- Göz teması kuramama, yüz ifadelerini anlamada zorluk
- Sosyal kaygı, ani duygusal tepkiler
- Özel ilgi alanlarına dair üstün hafıza, detaylara odaklanma

5 - BEYİNCİK

Beyincik (serebellum), beynin arka alt kısmında yer alır ve temel olarak hareket koordinasyonu, denge, kas kontrolü ve bilişsel işlevlerle ilgilidir. Otizm spektrum bozukluğu (OSB) olan bireylerde beyincik hacminde ve işleyişinde farklılıklar olduğu gösterilmiştir.

- Sakarlık, ince motor beceri zorlukları, dengesizlik
- Konuşma ritminde ve tonlamada zorluk
- Göz temasında zorluk
- Işığa, sese veya dokulara aşırı hassasiyet veya azalmış tepki
- Dikkat dağınıklığı veya belirli konulara aşırı odaklanma

